

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
2511 CR 's Gravenhage

Datum 4 Oktober 2006

Ons kenmerk S2006031921

Onderwerp Conceptuele samenhang tactische voertuigen

Inleiding

Defensie beschikt momenteel over diverse tactische voertuigen. Op de korte termijn wordt daar een groot gepantserd wielvoertuig, naar verwachting de Boxer, aan toegevoegd. Tijdens het algemeen overleg op 29 juni jl. heb ik toegezegd u te informeren over de conceptuele samenhang tussen de verschillende tactische voertuigen. Deze brief gaat daar op in.

Operationele omgeving

De huidige militaire operaties zijn expeditionair, complex en uitdagend. De omstandigheden zijn vaak zwaar en risicovol. De militaire eenheden moeten flexibel kunnen optreden tijdens snel wisselende omstandigheden en binnen strakke politieke, juridische en humanitaire kaders. Dit vraagt veel flexibiliteit van onder meer het materieel; ook van de tactische voertuigen.

De diverse en hoge eisen voor de tactische voertuigen zijn niet in één enkel type te verenigen. Er wordt weliswaar gestreefd naar verregaande integratie van de benodigde functionaliteiten, zoals commandovoering, inlichtingen, logistiek, zelfbescherming, vuurkracht en manoeuvre, maar daar zijn fysieke en operationele grenzen aan. Meerdere types tactische voertuigen blijven nodig. Afhankelijk van de dreigings situatie en het eigen optreden maakt de operationele commandant een keuze tussen de types. Zo kan met behoud van de noodzakelijke functionaliteiten, gedoseerd en flexibel worden gereageerd op de actuele situatie.

Conceptuele onderverdeling voertuigen

Er zijn drie categorieën tactische voertuigen, **licht**, **medium** en **zwaar**. De indeling is gebaseerd op het gewicht, de mate van bescherming, de mobiliteit, de vuurkracht en de primaire taken van een voertuig. Het is tevens een indicatie voor het operationele gebruik

daarvan. Niet alle voertuigen zijn eenduidig in een categorie in te delen. Nederland wil over een gewogen mix van diverse types voertuigen beschikken. Dat geeft optimale operationele flexibiliteit.

Naar aanleiding van recente ervaringen en toekomstverkenningen wordt de huidige mix van lichte, medium en zware voertuigen verder geoptimaliseerd. Daarbij worden enkele verouderde systemen vervangen door invoer van nieuwe, moderne en betere voertuigen. Het gaat bijvoorbeeld over de projecten 'Fennek', 'Infanteriegevechtsvoertuig (IGV)', 'Groot pantserwielvoertuig' en 'Defensiebrede vervanging wielvoertuigen'. Onderstaand word hier nader op de genoemde categorieën en projecten doorgesproken.

Zware categorie

Tot deze categorie behoren de **Leopard 2** gevechtstank en de diverse types **YPR**. De komende jaren wordt de infanterieversie van de YPR vervangen door het IGV; de **CV-90**. De Leopard 2 en de CV-90 zijn ontworpen voor zware (gevechts)operaties. De voertuigen wegen meer dan 30 ton en beschikken over zware bepantsering, een uitgebreid sensorpakket en een grote vuurkracht. Beide voertuigen hebben rupsbanden. Dit geeft een uitstekende terreinwaardigheid en is nodig om het grote gewicht van de bepantsering en het wapensysteem te kunnen dragen. De voertuigen worden bediend door speciaal opgeleide en getrainde bemanningen.

De **brugleggende tank**, de **genie-/ doorbraaktank** en de **bergingstank** vallen ook in de zware categorie. Deze voertuigen naderen het einde van hun levensduur.

Vervangingsprojecten of studies daarvoor zijn gaande. De **Pantserhouwitzer-2000** stroomt inmiddels de krijgsmacht binnen. De eerste exemplaren worden reeds ingezet in Afghanistan. De Pantserhouwitzer 2000 is een middelzware houwitzer met een gemechaniseerde affuit voor indirecte vuursteun. Vanwege de vuurkracht en het gewicht valt het in de zware categorie.

Medium categorie

Deze categorie bestaat uit meerdere type voertuigen; vaak in kleinere aantallen en voor specifieke functionaliteiten. De **Patria** is een licht gepantserd wielvoertuig voor commandovoering, gewondentransport en transport- en patrouilleondersteuning (*Armoured Personnel Carrier*, APC). De Patria biedt bescherming tegen kleinkalibermunitie en anti-

personeelsmijnen. De **BVS-10 Viking** is een lichtgepantserd rupsvoertuig en beschikt over vergelijkbare functionaliteiten en hetzelfde beschermingsniveau als de Patria. De BVS-10 Viking van het Korps Mariniers is speciaal uitgevoerd voor optreden in arctische en bergachtige gebieden en voor amfibisch optreden. Onlangs is het wielvoertuig **Bushmaster** aangekocht. Vanwege het gewicht, de afmetingen en de beschermingsgraad valt dit voertuig in het medium segment. De mitrailleur van de Bushmaster kan van binnenuit worden bediend. Het relatief 'open ogende karakter' van het voertuig en de grote tactische mobiliteit maken het ook geschikt voor lichte transporttaken en patrouilles. Door bepantsering en de speciale vorm van de voertuigbodem is de Bushmaster tot op zekere hoogte weerbaar tegen geïmproviseerde explosieven. De **Fennek** is een lichtgepantserd voertuig (tegen kleinkalibermunitie) en is speciaal ontwikkeld voor verkennings- en waarnemingstaken. De Fennek is zeer mobiel, snel en geluidsarm en heeft een geavanceerd sensorpakket. In deze categorie bevinden zich ook de diverse licht gepantserde wielvoertuigen van het type **Fuchs**. Het betreft kleine aantallen en specifiek voor chemisch, biologisch, radiologische en nucleaire detectietaken en elektronische oorlogvoering uitgeruste voertuigen.

Vanaf 2010 wordt de mix van medium voertuigen aangepast. Er worden nieuwe functionaliteiten toegevoegd of de beschikbaarheid van bestaande functionaliteiten wordt vergroot. De voorziene verwerving van een groot pantserwielvoertuig, naar verwachting de **Boxer**, maakt daar deel van uit. De Boxer wordt uitgevoerd in types voor commandovoering, genietaken, goederenvervoer en gewondenafvoer. Het biedt bescherming tegen klein- en middenkalibermunitie, zware mijnen en scherfwerking. Het is een wielvoertuig, waardoor het tactisch zeer mobiel is. Voor zelfbescherming is de Boxer uitgerust met een van binnenuit te bedienen wapensysteem. Het groot pantserwielvoertuig kan ook optreden rond de grens van de medium en zware categorie. Tevens neemt het enkele functionaliteiten over van de YPR en de Patria. De overige functionaliteiten van de Patria worden belegd binnen het project 'Defensiebrede vervanging wielvoertuigen'. De Patria kan hierdoor op termijn worden uitgefaseerd.

Lichte categorie

Deze categorie bestaat primair uit diverse types **Mercedes Benz (MB)** en de **Landrover** (Korps Mariniers). Dit zijn open terreinvoertuigen die gebruikt worden als patrouillevoertuig. Ze zijn zeer geschikt voor 'open optreden' tussen de lokale bevolking. De voertuigen zijn uitgerust met een mitrailleur voor weerstand tegen een lichte dreiging. Door gebruik van

Defensie

scherfwerende dekens of platen in de voertuigen ontstaat enige bescherming tegen scherven. De voertuigen kunnen zowel in als onder een helikopter worden vervoerd. De vervanging van de Mercedes Benz en de Landrover is in voorbereiding of staat reeds gepland. Daarbij worden de nieuwste inzichten verwerkt, bijvoorbeeld op het gebied van bescherming. De ongepantserde **BV-206** is een zeer terreinwaardig rupsvoertuig (rubber tracks) voor optreden in arctische-, bergachtige- en kustgebieden. De BV-206 is geschikt voor personeelstransport, goederentransport en gewondenvervoer. Tenslotte valt ook het **Luchtmobiel Speciaal Voertuig** (LSV) in de lichte categorie. De LSV is een ongepantserd, zeer wendbaar wielvoertuig met een beperkte actieradius. Er kunnen twee LSV's aan één haak onder een helikopter worden verplaatst. Het LSV bereikt rond 2010 het einde van de levensduur. Verwerving van een vervangend voertuig is in voorbereiding.

De vervanging van de Mercedes Benz, de Landrover en het LSV maken deel uit van het overkoepelende project 'Defensiebrede vervanging wielvoertuigen'. Daarin zijn ook deelprojecten voor vervanging van niet-tactische voertuigen ondergracht zodat de integrale samenhang kan worden bewaakt.

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE